

Sensor

PB-PP1B-24576
BELGIE(N) - BELGIQUE
afgiftekantoor Hasselt

SENIORENMAGAZINE

• jaargang 14 | nr° 51 | september 2022 | driemaandelijks uitgave | afz. Eikenlaan 24, 3740 Bilzen | P911747 •

bilzen

“Het was dankzij de digitale wereld dat we tijdens de lockdowns toch nog contact konden blijven houden met elkaar.”

COLOFON

**ABONNEE WORDEN VAN DIT
SENIORENMAGAZINE OF
JE ABONNEMENT OPZEGGEN?**
senioren@bilzen.be of 089 39 96 20

REDACTIE, FOTOGRAFIE
André Janssen, Annie Stulens, Cassie
Collings, Els De Munck, Freddy Van
Looy, Geert Koninckx, Heleen Loyens,
Ireen Colla, René Daerden

ONTWERP
karakters.be

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER
schepen van Senioren Guido Cleuren
www.bilzen.be/senioren

Beste senior

Het digitale tijdperk, we kunnen er niet meer omheen. Het maakt de wereld kleiner en toegankelijker. Alles gaat snel en we weten zo veel meer. In coronatijd werd het ook heel duidelijk hoe belangrijk digitalisering voor de samenleving is. Het was dankzij de digitale wereld dat we tijdens de lockdowns toch nog contact konden blijven houden met elkaar. Het heeft echter ook een keerzijde, phishing. En ondanks dat dit ondertussen een gekend probleem is en we hier extra alert voor zijn, maakt phishing toch nog heel vaak slachtoffers. De e-mails met gratis aanbiedingen of producten zijn soms zo goed opgesteld dat we erin trappen. Eveneens de alarmerende berichten die ons in angst laten handelen vooraleer we doorhebben dat het niet echt is. Dit kan met mogelijks pijnlijke gevolgen zijn. Daarom besteden we in deze editie hier een artikel aan.

We houden het ook wat luchtiger, met de bierbrouwerijen uit de geschiedenis van Bilzen. Anno 2022 zijn er nog steeds Bilzerse bierbrouwers. Laatst mocht ik het nieuwe biertje ‘Brokkeljon’ proeven van de Hoelbeekse biervrienden. Fijn toch hoe de geschiedenis zich verderzet en Bilzen weer toont dat het ondernemende inwoners heeft.

Ik sluit graag af met jullie een aangenaam najaar toe te wensen.

Geniet van de warme najaarskleuren en de verfrissende koelte van deze herfst na een zonnige zomer.

Guido Cleuren
schepen van Senioren

“Als kind gingen we voor de processie klaprozen plukken om de straten te versieren.”

Weet je nog? Mopertingen

In onze reeks verhalen ‘Wat is er veranderd’, is Mopertingen aan de beurt.

Edgard Moors, 86 jaar, weet er nog heel veel over. Ooit was hij melkboer, melkerijhouder, medeoprichter-eigenaar van een groot bouwbedrijf, oprichter van een manege en stond hij mee aan de wieg van voetbalclub Gold Star Mopertingen.

“De kruidenierszaken en bijna alle cafés zoals Bij Veva, Bij Virginieke of ‘t Tonneke zijn er niet meer. Ooit waren er tien cafés, nu nog ééntje”, vertelt Edgard. “Als kind gingen we voor de processie klaprozen plukken om de straten te versieren, maar op een keer kwam de eigenaar van het veld met de riek achter ons aan. Als priesters ingewijd werden – er waren er heel wat in Mopertingen – mochten we als kind mee op de wagen, soms getrokken door zes échte ezels uit het dorp. Het kerkplein vormt een mooi geheel met de Sint-Catharinakerk – ooit de kapel van een nabijgelegen kasteel – het kerkhof er vlak langs, de parochiezaal en de school ertegenover en nu ook het kunstwerk Soundwave. De fanfare De Lauwerkrans bestaat al meer dan honderd jaar en de KSA maakt jaarlijks een kampvuur in mijn achtertuin,” vertelt hij.

Het kunstwerk Soundwave is van de hand van Paul Koenen, beeldend kunstenaar en fotograaf (*1969 Tongeren). Het is gemaakt uit Terrazzo, geslepen beton van marmergranulaat, en stelt de visuele geluidsgolf of soundwave voor van het alombekende predicaat: ‘Maopertênge, bo de mètskes opte jonges sprênge’. De tekst, ingesproken door iemand van Mopertingen, werd omgezet in een soundwave. Nu vormt het een mooi beeldmerk op deze ontmoetingsplaats. Het verwijst naar het mooie dialect, de inwoners en zeker naar de eigenheid van Mopertingen dat 750 jaar geleden als Brabants leen een enclave was van het hertogdom Brabant in het graafschap Loon. Naar het schijnt waren het in zo een enclave vaak de vrouwen die de bovenhand kregen!

Weet jij waar Pappenheim ligt?

Tijdens een fietsvakantie in het Beierse Altmühltal (een absolute aanrader!) reden we door het stadje Pappenheim. Onmiddellijk denk je dan aan de uitdrukking ‘je pappenheimers kennen’ en vraag je je af wat die betekent en waar die vandaan komt.

‘Je pappenheimers kennen’ betekent dat je weet wat je aan de mensen om je heen hebt, de mensen om je heen goed kan inschatten en dat je weet wat voor vlees je in de kuip hebt.

Deze uitdrukking komt uit een toneelstuk van Friedrich Schiller (1759-1805), Wallensteins Tod (1799). Het toneelstuk is gebaseerd op het leven van baron Albrecht von Wallenstein (1583-1634), een Duitse veldheer ten tijde van de Dertigjarige Oorlog. Wallenstein kreeg hulp van een andere veldheer, graaf Gottfried Heinrich zu Pappenheim. De gevreesde soldaten van deze graaf werden

‘Pappenheimers’ genoemd. Blij dat hij op deze mannen kon rekenen, roept Wallenstein in het toneelstuk verheugd: “Daran erkenn ich meine Pappenheimer!”

‘Je pappenheimers kennen’ heeft vaak een wat vertederde of vergoelijkende bijklank, zoals in ‘We kennen onze pappenheimers: grote mond, klein hartje’. Je kunt de uitdrukking ook ironisch gebruiken. Een zin als ‘Ik hoop dat de keuken is opgeruimd, maar ik ken mijn pappenheimers’ betekent dat de kans groot is dat de keuken nog steeds een zootje is en dat de ‘hulptroepen’ je dus juist níet ter hulp zijn geschoten.

Pappenheim is een gemeente in de regio Middel-Franken in het Landkreis Weißenburg-Gunzenhausen en telt 3.924 inwoners. Ook de stadjes Weißenburg en Eichstatt zijn een bezoekje waard.

Is hengelen jouw passie?

Als je nu verder leest, hebben we je ‘gevangen’! En hebben we je bewust op het verkeerde been gezet! Het gaat hier helemaal niet over vissen, al dan niet in troebel water of achter het net. Waarover dan wel? Over bedrieglijk digitaal hengelen naar gegevens op het internet, phishing genoemd.

Wie veel en vaak aas uitgooit, heeft vroeg of laat wel eens beet! Zo denken de ‘professionele’ digitale vissers toch. Ze doen er alles aan om je op een slinkse manier gegevens te ontfutselen waarvan zij dan misbruik kunnen maken. Het is dus zaak om je niet te laten vangen!

Iemand van de redactie heeft gedurende enkele weken zijn spam-mailbox grondig in de gaten gehouden. Wat daar allemaal binnenkomt en – gelukkig maar – op voorhand uitgefilterd wordt door de beheerder van de mailservice! Af en toe glippen er toch wel verdachte berichten door de mazen van het net en dan is het zeker opletten geblazen!

Hieronder volgen enkele concrete voorbeelden

Aanbiedingen voor gratis producten zijn natuurlijk aantrekkelijk: gratis iPhone, Airfryer, MacBook Pro, pas voor De Lijn ... Ze proberen je te lokken met zinnen als ‘Het geluk stond aan jouw kant: je bent nog maar een paar stappen verwijderd van het winnen van ...’ of: ‘Gefeliciteerd! Jij maakt kans op ...’ Geloof het toch maar niet!

Algemene regel: als het te mooi is om waar te zijn, is het meestal niet waar!

Alarmerende waarschuwingen wekken angst op en zetten aan om snel actie te ondernemen: ‘Je computer is in gevaar! Verleng nu je abonnement’, ‘Laatste scan: virus gevonden! 80% verlengingskorting!’, ‘Laatste oproep! Licentie verlopen!’ Gaat het nu over Norton of McAfee, meestal is dat allemaal nep. Gebruik gewoon de beveiliging die hoort bij het besturingssysteem van jouw computer.

Met mails van banken is het ook opletten geblazen. Een bank die in een mail om gegevens vraagt, jouw naam niet vermeldt of dreigt met het afsluiten van je rekening, is duidelijk nep.

Neem via de gebruikelijke kanalen contact op met je bank, maar klik dus niet op de link in een zogenaamd bericht van de bank.

Wil je nog meer informatie over phishing, ga dan naar deze nuttige website:

www.vlaamse-ouderenraad.be/actualiteit/levenslang-leren-digitale-inclusie/blijf-oppassen-voor-phishing-valse-berichten.

V.l.n.r.: Tolk Olga Angelova, David, Veronika, Valeria, Bert Jacobs en Olga Borodai. Op de voorgrond een vriendinnetje Valebriica Semenko.

Olga Borodai uit Oekraïne veilig in Bilzen

Senioren weten het: het leven geeft cadeaus maar ook moeilijke oefeningen.

Tot 24 februari woonde Olga Borodai in haar appartement aan de Zwarte Zee in de Unesco-werelderfgoed-stad Odessa in Oekraïne. Echter, wie had kunnen vermoeden dat haar leven en dat van miljoenen anderen in één dag tijd werd verwoest.

“Het was onveilig in ons huis. Samen met mijn dochter Veronika en haar kinderen Valeria (15 jaar) en David (3 jaar) vluchtten we naar een dorp op het platteland. Ook daar dreigde oorlogsgevaar. We moesten weg, ver weg en onze thuis achterlaten. Met bus en trein reisden we via Berlijn, Amsterdam, Antwerpen en Brussel naar Bilzen. Oekraïners werden door één gedachte gedreven: we moeten onze jeugd, de volgende generatie Oekraïners, redden. Thuisblijven was geen optie. Waarom naar België? Brussel is de hoofdzetel van de Europese Unie en hier worden mensenrechten gerespecteerd.”

Bilzen heeft zich direct genereus getoond wat betreft de opvang van vluchtelingen. Dat lasen we in het stadsmagazine Dertien van juni. Olga en haar familie vonden meteen opvang in Munsterbilzen waar momenteel 17 vrouwen en 17 kinderen verblijven.

“Wat ons overkwam, wens ik geen enkele Belg toe. We wachten, en wachten is hard werk. Immens verdriet tekent ons allen. Bilzen heeft ons wonderwel welkom geheten en we weten ons gesteund: medisch, juridisch, psychologisch en sociaal. In naam van alle bewoners dank ik van harte de medewerkers van het OCMW, Liselotte Alentijns en Bert Jacobs, vrijwilliger Nicole Peters en drie Oekraïense tolken Olena Taran, Olena Kholyavchenko en Olena Grohovska.”

Olga was 23 jaar lang leerkracht Oekraïense taal en literatuur. De laatste 15 jaar bekommerde ze zich om weeskinderen. Het besef dat er na de oorlog nog meer kinderen zonder ouders zullen zijn brengt haar aan het huilen.

“Het allereerste wat ik zou doen, mocht ik morgen terug thuis zijn? Mijn familie, burens en vrienden zien en omhelzen en zeggen hoe blij ik ben dat ze leven. En dan naar mijn ouders op het kerkhof gaan. En dan weer normaal leven, alles heropbouwen en hopen dat zelfs de dolfijnen aan onze kust ook weer angstvrij kunnen leven en niet meer verstoord worden door de vele mijnen die in onze zee liggen. Feit is: deze oorlog moet stoppen.”

Dit artikel kwam tot stand dankzij de hulp van tolk Olga Angelova, reeds 12 jaar in België en momenteel tussenpersoon voor velen. Dank je, Olga.

Website in de kijker

Zet een (virtueel) stapje in de wereld

In het vorige nummer van Sensor werd geleerd hoe je een wandeling met Google Maps kan voorbereiden. Een onderdeel van Google Maps is Street View. Dat laat toe om 360°-panoramafoto's op straatniveau te zien, net alsof je aan het stappen bent.

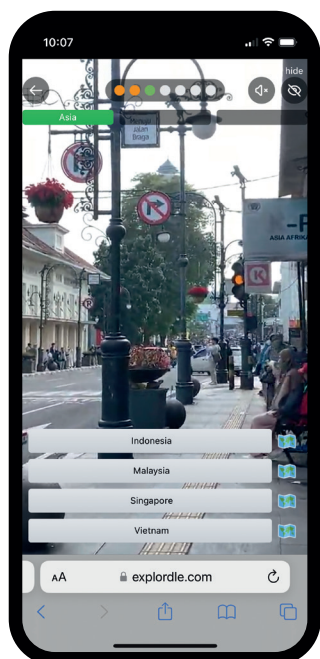
Via de website explordle.com/daily kom je terecht op een kaal scherm met een draaiend wereldbolletje bovenaan en de instructie om te klikken om te beginnen. Waarmee? Met het verkennen van de wereld!

Je krijgt boeiende beelden te zien van iemand die al wandelend op een voor jou onbekende plek filmt wat hij ziet. Het is nu aan jou om te ontdekken waar hij zich bevindt.

Je krijgt alvast vier mogelijke werelddelen voorgeschoteld. Als je juist kiest, kleurt het vakje groen, anders rood. Dan kan je nog eens proberen. Als je het werelddeel gevonden hebt, moet je weer een keuze maken uit vier steden of gebieden. Enzoverder ... tot je het gevonden hebt!

Zo kan je elke dag op ontdekkingstocht gaan.

Wat je ook kan doen, is klikken op 'Random'. Dan krijg je een willekeurige plek voorgeschoteld en is het weer aan jou om te achterhalen waar je ergens aan het wandelen bent.

Probleem met computer of smartphone?

Even bij SenCo langsgaan!

Weet je niet (of niet meer) waarvoor SenCo staat? Dat is een samentrekking van Senioren Computerhulp. Het is een dienst van de Seniorenwerking van de stad Bilzen waarbij vrijwilligers op regelmatige basis hulp bieden aan iedereen die een klein of groot probleem heeft met een computer, laptop of gsm.

Elke vrijdagvoormiddag van 9.30 tot 12 uur staan enkele vrijwilligers ter beschikking in het Seniorenhuis. Heb je een vraag over een bepaald softwarepakket, lukt de installatie van een programma niet, heb je een probleem met mailen of telebankieren, kom even langs bij SenCo en misschien kan het daar opgelost worden.

Je kan ook terecht in De Wijzer elke maandag- en donderdagnamiddag van 13.30 tot 16 uur.

Sneppeke bij SenCo

Wie kent de 'Sneppeke' nog van in het 'Belangsket'? Dat was destijds een rubriek met ludieke maar waargebeurde verhaaltjes van lezers. Het waren steeds hilarische anekdotes die iedere dag weer een glimlach wisten te ontlokken bij de lezers. Mensen spraken er geregeld over want iedereen kende Sneppeke. De helpers van SenCo hebben in de loop der jaren wel wat volk zien passeren, meermaals met grappige voorvallen, echt een Sneppeke waard. Enkele daarvan zullen we graag in Sensor delen. Starten doen we met onderstaande historie.

Vergeeten is menselijk

Een klant heeft op zijn computer in een wachtwoord, met hoofd- en kleine letters, overal elke letter a vervangen door een @, kwestie van speciaal te doen. Dat betekent dus regelmatig wisselen met en zonder Shift of AltGr. Na een tijdje begint hij dat toch wat vervelend te vinden en vraagt aan de helper van dienst of dat wachtwoord kan vervangen worden door iets eenvoudigers.

Jawel, dat kan! Voorgesteld wordt om als wachtwoord de cijferreeks 1234 te gebruiken, een voorstel dat gretig door de klant aanvaard wordt.

Zogezegd, zo gedaan. De klant gaat tevreden naar huis ... en staat een halfuur later terug in het Seniorenhuis. Hij was het wachtwoord al vergeten!

“Binnenkort krijg je zacht water!”

Een belofte van - ooit de Nationale, daarna de Vlaamse Maatschappij der Waterleidingen (VMW) en nu kortweg de Watergroep.

Binnenkort! In 2008 reeds gaf de maatschappij toe dat alleen nog Zuid-Limburg het met hard water, en dus veel kalk, moest doen. Zacht water werd gepland voor Bilzen, Riemst en Tongeren. In 2012 zou De Watergroep starten met een proefinstallatieonderzoek in Waltwilder. “Ten vroegste begin 2016 zal er vanuit deze installatie onthard water worden geleverd”, verzekerde toenmalig burgemeester Sauwens. In 2014 was er sprake van een gloednieuw hoogtechnologisch, volledig computergestuurd waterproductiecentrum met wateronthardingsinstallatie met een drinkwaterproductie van 2,2 miljoen liter aan de Asdreef in Bilzen. “Het kalkrijk water in Bilzen zal in de loop van 2018 tot het verleden behoren.”

Algemene consternatie in Riemst en Tongeren in 2017 omdat de ingebruikname van de installatie in Waltwilder uitgesteld werd tot het voorjaar 2021. “Zuid-Limburg wordt stiefmoederlijk behandeld. De Watergroep laat na de nodige budgetten te voorzien.” “Dat uitstel heeft te maken met externe factoren zoals de wijziging van de archeologiewetgeving en de regelgeving inzake overheidsopdrachten”, luidde het bij De Watergroep.

Gelatenheid in het Bilzerse en Tongerse schepencollege: “De vertraging is blijkbaar te wijten aan procedurele redenen.”

De Watergroep: “Men moest wachten op de omgevingsvergunning, de vernieuwing van de putpaviljoenen en de verbinding met het waterproductiecentrum. De procedure is omslachtig, maar we hopen dat de installatie in het voorjaar van 2021 zal worden getest.” “In de tweede jaarhelft stroomt het zacht water uit de kraan”, zei toenmalig burgemeester Johan Sauwens.

“Vanuit boorputten van 140 meter diep wordt met pompen vanaf 45 meter het water met een debiet van 100 kuub per uur opgepompt. Via twee leidingen wordt het ontkalkte water verdeeld naar de watertorens in Bilzen en Rosmeer. Via het toevoernet wordt het zachte drinkwater in de toekomst optimaal verdeeld met 500.000 liter per uur in Bilzen en Riemst.”

De Watergroep, medio juli 2022: “Vanaf begin augustus starten we de onthardingsinstallatie geleidelijk op!”

Wist-je-datje

Waar komt het woord ‘spam’ vandaan? ‘Spam’ was oorspronkelijk de merknaam van een bepaald soort ingeblikt vlees. Het is de samentrekking van ‘spiced ham’, met een zeer lage voedingswaarde en quasi smakeloos. De Britse komieken van Monty Python gebruikten spam in een sketch waarbij in een lunchroom ongevraagd bij alle vleesgerechten wat spam verwerkt werd.

De link naar ‘junkmail’ of (massaal verstuurd) ongevraagde (reclame) mail is dan snel gelegd.

Een Bilzenaar uit de 17de eeuw

Jan Emerix (1596-1669), geboren in Bilzen, studeerde in Leuven filosofie en wetenschappen en later ook rechten. In 1645 werd hij 'Magister Brevium', hoofd van de Signatura, een afdeling van de Curie aan het Vaticaan, waar talrijke aanvragen aan de paus werden behandeld. In 1660 zetelde hij als 'auditor' in de 'Sacra Rota Romana', een van de drie hogere rechtbanken van het Vaticaan. Het was de Duitse keizer die hem nomineerde voor dit ambt. In die functie was hij ook agent van de Duitse keizer in Rome en hij stond in voor benoemingen van geestelijken in Duitsland en de Lage Landen. In 1668 trad hij terug uit zijn functie ten voordele van zijn neef Jacob de Mathijs (Jacob Emerix de Mathijs). Ook hij zou belangrijke functies bekleden in het Vaticaan en werd ei zo na kardinaal. Jan Emerix stierf in 1669 en ligt begraven in de kerk van Santa Maria dell' Anima in Rome.

Uitgebreide info hierover vind je bij Bilisium.

auditor: functionaris in het rooms-katholieke kerkrecht die een organisatie controleert (audit)

rota: ronde zittingszaal, tribunaal

Bierbrouwerijen in Bilzen

'De weerd is gehouden goed en degelijk bier te maken gelijk men dat te Bilsen maakt', zo luidde een maning van de Genkse wethouders in 1475 aan de Genker brouwers.

Het uitstekende gerstebier van onze Gallische voorouders werd al door de Romeinen geapprecieerd. Al gauw leerden de bewoners hier de geneugten van het bierdrinken kennen en in 1274 werd er een eerste melding gemaakt van een Bilzerse brouwer. Bier werd gedronken ter compensatie van het vele zout in het eten. Het vulde het mineraalarme voedsel aan en leverde extra calorieën en warmte. Koelinstallaties bestonden niet. Vlees en vis werden in pekel bewaard. Er werd een fluitjesbier gedronken en een beter biertje op zondag en tijdens de vele feestdagen. De Kerk deed heel erg haar best om de gelovigen aan te trekken met vele preken en erediensten. Maar daarna kwamen de mannen samen in de duistere, gezellige, warme herbergen. Bier en jenever hoorden tot het weinige amusement in die tijd.

In de 17de eeuw rezen de brouwerijen als paddenstoelen uit de grond. In Bilzen lagen er vier herbergen langs het stadhuis, zoals 'In den Kijzer' of 'In den Pellikaen' en rond de Markt 'In de Klokke' en 'In 't Schip'. Tijdens de Franse Tijd (1794-1815) werden dat o.a. 'Café de la Justice' en 'Café de la Concorde'. Er kwam een Brouwersgilde. De leden mochten zetelen in de gemeenteraad en er waren ook burgemeester-brouwers.

In 1859 brouwden de vier grote Bilzerse brouwerijen 677.100 liter bier. In 1860 waren er maar liefst 61 herbergen op een bevolking van 1.780 mannen!

Het water voor het bier kwam uit de Demer. Het werd gekookt en in een roerkuip bij het mout gevoegd. Dan ging het naar de brouwketel en werd het nog eens gekookt. Na afkoeling kwam het in tonnen van 50 liter terecht. Met suiker erbij en na enkele dagen gisten was het klaar voor verbruik. De draf of overschot van de gisting diende als voedsel voor de dieren.

Met dank aan Bilisium Bilzen

Het project 'Dieren onder de wielen' van Natuurpunt (Natuurpunt.be/nieuws/dieren-onder-de-wielen), de monitoring van aangereden dieren in Vlaanderen, berekende dat er jaarlijks in Vlaanderen zo'n 5 miljoen dieren sterven onder onze wielen (14.000 per dag of 1 om de 6 seconden); zonder de 10.000 overreden amfibieën tijdens de jaarlijkse paddenoverzetacties.

Wild onder de wielen

Genietend van een autorit door het bosrijke Limburg passeer je een verkeersbord met daarop de afbeelding van bijvoorbeeld een sierlijke reeënsalto. Tot er plots een everzwijn over de weg rent.

Kon je nog remmen, gelukkig wel! Dan pas realiseer je je dat je alleszins iets had moeten doen bij een botsing. Je bent toch verzekerd, niet? Geef toe, je weet niet echt of dat ook voor je eigen lichamelijke letsels telt. Vraag het aan je verzekeraar.

Wat had jij zelf ter plaatse moeten ondernemen? Zorg eerst en vooral voor je eigen veiligheid en die van je passagiers. Let op als het dier wel gewond maar niet dood is! Verzamel zoveel mogelijk bewijzen, neem foto's, verwittig straks de verzekering, vul het aanrijdingsformulier in.

Elk ongeval met wild moet worden aangegeven aan de politie binnen de 48 uur. Die zal een pv opstellen. Anders zal de verzekeringsmaatschappij weigeren een schadevergoeding uit te keren of ze zal een franchise eisen. Zonder bestuurdersverzekering kan je fluiten naar je eigen lichamelijke schade. Immers, met dat verkeersbord bij de ingang van het bos kan je zelfs niet terugvallen op het zgn. Gemeenschappelijk Waarborgfonds voor je eigen lichamelijke letsels.

De meeste verzekeringen willen bewijs van een eventueel contact met het dier. Als je uitwijkt en daardoor tegen een boom rijdt, is dat namelijk gevolgschade. Al beseffen bestuurders daarbij vaak niet dat doorrijden bij aanrijden van wild strafbaar is.

De chihuahua

Over geoniemen gesproken

Geoniemen zijn woorden die afgeleid zijn van een aardrijkskundige naam. Mogelijk herkennen we de plaatsnaam nog nauwelijks in de naam die we nu hanteren omdat de woordvorm in een andere taal veranderde.

Dat is niet zo voor het hondenras chihuahua, spreek uit sjiwawa.

Sommige kynologen of hondenkenners menen dat de chihuahua ooit in het wild heeft geleefd en door de Azteken is gedomesticeerd. Dit hondenras werd vernoemd naar de Mexicaanse deelstaat Chihuahua en is in ieder geval verwant aan de heilige hond van de oude Indianen.

Anders dan het gewicht doet vermoeden – het diertje weegt tussen één en drie kilogram – is de chihuahua een taai hondje en een goede waker.

Uit het dagboek van een 70-plusser

Ik begrijp de wereld niet meer.

Draait de wereld vierkant ... of doe ik dat?

Ben ik een *ouwe zeurpiet* die alleen het slechte in de wereld ziet? Dat spreek ik met klem tegen, want ik kan verdorie echt genieten van kleine simpele dingen, van parels en eenvoudige verwonderingsmomenten!

- Defensie koopt een nieuw wapen maar er is een probleem met de levering van de bijbehorende munitie. Hoe is het in vredesnaam mogelijk?!
- Discussie beton, staal, draadhekken, prikkeldraad met scheermesjes aan grenzen ... maar je discussieert toch beter over het feit of die grens wel echt nodig is!
- Stompzinnige reclamespotjes, o.a. reclame voor goksites! En dan maar afkickprogramma's opzetten om mensen te helpen om van hun gokverslaving af te geraken!
- Updates, updates, updates, en daar bovenop een update van de software die de updates regelt: kan je nog volgen?
- Journaal over bepaald nieuwsitem: nieuwslezer

zegt beknopt waarover het gaat, reporter ter plaatse doet intro over hetzelfde, doet het interview, sluit interview af met samenvatting ... en de nieuwslezer vertelt hetzelfde nog eens! Is dat de nieuwe journalistiek?

- Festivalitis = ziekte? Tomorrowland, Pukkelpop, Rock Werchter, Dranouter, Lokerse Feesten, Gentse Feesten, Graspop: velen zullen zich wel amuseren, maar jammer van de 'neveneffecten'.
- Voedingssupplementen, mineralen, vitaminen, energydrinks, nutriënten, extra extracten ... Wat is er mis met gewoon gezond eten en leven?!
- Antivaxers, antimaskers, antifietshelm, antigordel: waarom niet gewoon de algemeen geldende regels volgen?

Elk van de bovenvermelde items kan een bron van discussie zijn. De problemen worden er niet door opgelost maar erover nadenken kan geen kwaad.

SJAMPE & VERWEITE

Beste lezer, wil je nog even meegenieten van pareltjes uit het Bilzerse dialect?

ne piëzewiëver

- beuzelaar die zich overdreven druk maakt over onbenulligheden en zodoende godsgruwelijk veel tijd verliest, keutelaar

ne pikkendief

- (niet alg.) vulgaire dief, vunzige schelm

ne pikker

- lelijke dief, zakkenroller, gapekster

ne pillendraeër

- een (niet zo vakkundig, of anderszins onaangenaam) apotheker, kwakzalver

en pin

- gierig, (ook wel) nijdig mens (m./v.), krent, knibbelaar; couranter gebruikt in combinatie met een adjectief:

en érreg pin / en gier(ige) pin

- bijzonder krenterig en schraapzuchtig mens, aartsgierigaard, nijpaars, geldwolf

en pisbats

- meisje dat / vrouw die om de haverklap naar het toilet moet (om te plassen)

de Pissjoël

- waterige variant van de Kakjoël, kleuterschool, papschool

e flaa pisserke

- oninteressant, weinig doortastend personage waarvoor men met de beste wil geen respect kan opbrengen (tenzij hij fors zou hebben gewonnen met de Lotto natuurlijk)

ne pittendraeër

- overloper, windvaan, (in Vl.) kazakkeerder; de neutrale betekenis 'retoucheur van overjassen' is alleen in kleermakerskringen bekend, terecht!

Met dank aan Patrick Slechten, uitgave 'Sjampe & verweite', deel 2, Bilisium

CONTRAST

Verwarmde terrassen?

Meer en meer worden terrassen een deel van de publieke ruimte. Ze nemen gaandeweg meer plaats in op de stoepen om zoveel mogelijk klanten een comfortabele plaats buiten te kunnen bieden. Maar moeten die dan ook nog verwarmd worden?

JA

Uiteraard, want in de herfst en de winter kan het verrekt koud zijn! Je wil toch buiten kunnen zitten, zeker als er rokende medemensen in je groepje zitten. Die laat je niet alleen in de kou.

Soms kan een dekentje (of 'plaid' zoals dat ook genoemd wordt) best genoeg zijn, maar een gezellige warmte wordt toch op prijs gesteld!

NEE

Als je ergens als toerist vertoeft, je hebt dorst én het weer laat het toe, dan zoek je toch graag een gezellig terrasje om verder te genieten van je gezelschap en het zicht op dat magnifieke plein. Maar dat verwarmen als het wat kouder wordt ... dat vind ik erover! Ofwel duffel je jezelf lekker warm in, ofwel ga je binnen zitten. Dat verwarmen is pure energieverstopping!

Wat je mening ook is, terrasjes doen is altijd leuk!

Maar dat die per se verwarmd moeten worden, kan toch in vraag gesteld worden. De kosten zal de uitbater zeker doorrekenen in zijn prijzen. En als dat verwarmen in hoofdzaak voor de terrasminnende rokers gebeurt, dan is dat niet eerlijk tegenover de niet-rokers die mee de rekening betalen. De oplossing zou kunnen zijn: een rookverbod op de terrassen ... maar dat is weer een ander discussiepunt!

• INFO • Sensor

Info seniorenwerking

Filmvoorstelling: 'Wei zorgen voor pap'

- 🕒 donderdag 13 oktober 2022 van 13.30 tot 16 uur
- 📍 waar: CC De Kimpel
- 💶 prijs: 5 euro

'Wei zorgen voor pap' is een Nederlandse documentaire van Ruud Lenssens waarin hij het dementie- en mantelzorgtraject van zijn ouders vastlegt. Vader Jac heeft thuis zijn eigen paradijsje gecreëerd met een moestuin, kippen, paarden ... Hij is vastberaden om ervoor te blijven

zorgen. Dan wordt dementie bij hem geconstateerd. Moeder Ria ziet met lede ogen zijn achteruitgang aan. De film 'Wei zorgen voor pap' ontving diverse nominaties en tv-onderscheidingen (met nabespreking in aanwezigheid van filmmaker Ruud Lenssens, tevens zoon van vader Jac).

Herfstfeest

- 🕒 maandag 26 en dinsdag 27 september 2022 vanaf 13.30 uur
- 📍 waar: CC De Kimpel
- 💶 prijs: 9 euro

Samen met Eddy Herman, Thomas Julian en Jacky Lafon beleef je een onvergetelijke namiddag!

Tickets zijn verkrijgbaar in LDC De Wijzer.

Coördinator Senioren & Gezondheid

Cassie Collings
089 39 96 23
cassie.collings@bilzen.be

Hoofdmedewerker

Heleen Loyens
089 39 96 21
heleen.loyens@bilzen.be

Administratief medewerker

Sarah Oosterbosch
089 39 96 20
sarah.oosterbosch@bilzen.be

Administratief medewerker

Elke Macours
089 39 96 20
elke.macours@bilzen.be

LOKAAL DIENSTENCENTRUM

De Wijzer

Eikenlaan 24, 3740 Bilzen
ma 9 — 16.30 uur
di 9 — 16.30 uur
wo 9 — 16.30 uur
do 9 — 16.30 uur
vrij 9 — 14.00 uur

SENIORENHUIS

Camille Huysmansplein 14 bus 1,
3740 Bilzen
ma 9 — 12 uur en 13 — 16.30 uur
di 9 — 12 uur en 13 — 16.30 uur
wo 9 — 12 uur
do 9 — 12 uur en 13 — 16.30 uur
vrij 9 — 12 uur

Gesloten op feestdagen en
tijdens schoolvakanties

DORPSRESTAURANT

Verantwoordelijke

Truus Brökling
089 51 94 76
of 0478 49 52 54

Medewerkster

Carina Castermans
0472 43 24 71

MINDER MOBIELN CENTRALE

Administratief medewerker

Diane Matheï
089 51 91 38
diane.mathei@bilzen.be

Elke voormiddag telefonisch
bereikbaar 9 — 12 uur

ZORGLOKET

Elke dinsdag is een maatschappelijk
werker bereikbaar in LDC De Wijzer.

Maak een afspraak

089 39 96 20 (LDC De Wijzer) of
089 51 94 80 (Sociaal Huis)

Op alle andere dagen kan je met
allerlei zorgvragen terecht in het
Sociaal Huis (Hospitaalstraat 15,
3740 Bilzen, 089 51 94 80)

Vragen, opmerkingen of klachten
over de werking van LDC De Wijzer?
Graag telefonisch of via e-mail.

Verantwoordelijke uitgever:
schepen van Senioren Guido Cleuren
www.bilzen.be/senioren